

TBMM

(S. Sayısı: 566)

Karaman Milletvekili Mevlüt Akgün'ün; Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/765)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas olarak da Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve gerekçeleri ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederim.

Mevlüt Akgün
Karaman

GENEL GEREKÇE

3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun 22.11.1984 tarihinde kabulünden sonra, bugüne kadar yapılan uygulamalarda karşılaşılan sorunları gidermek, uygulamanın amacına uygun olarak yürütülmesini temin etmek, uygulama sırasında meydana gelen olumsuzlukları ortadan kaldırmak, mali yükü azaltmak ve çalışmaların daha verimli hale getirilmesi için Kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapmak zarureti hasıl olmuştur.

Kanun Tasarısı bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - Maddede belirtilen norm arazi miktarının on katını aşan araziye sahip kişilerin aşan miktardaki arazilerinin kamulaştırılması zorunluluğu; mali açıdan devlet bütçesine büyük yükler getireceği gibi işletme ölçeğinin büyütülmesine engel teşkil etmektedir. Bu sebeple kamulaştırma zorunlu olmaktan çıkartılmış ve sahibine bırakılacak topraklar için Bakanlar Kurulunun takdir hakkı genişletilmiştir.

Madde 2 - Bu maddede yapılan düzenleme ile ilgili olarak, arazi toplulaştırma çalışması, sadece parçalı ve hisseli arazinin birleştirilip, bütünleştirilmesinden ibaret mühendislik işlemi olmayıp, bunun yanı sıra toplulaştırma esnasında tarla içi yeni ulaşım yolları, sulama ve drenaj kanallarının projelendirilip inşası, tesviye çalışmalarının yapılması, köy gelişim ve yerleşim alanlarının yeniden

düzenlenmesi gibi alt yapıya yönelik birçok çalışmaları da kapsamaktadır. Uygulamada fiilen yapılmak zorunda olan bu çalışmaların mevzuatta açık olarak zikredilmemesi ve dolaylı olarak toplulaştırma ibaresi içinde yer alması, zaman zaman yetki yönünden bir takım yanlış anlama ve aksamalara yol açmaktadır. Maddeye belirtilen ifadenin eklenmesi ile bu sorun giderilmiş olacaktır. Toplulaştırma esnasında köy gelişme alanı için ihtiyaç duyulan alanların ayrılması da sağlanacaktır.

Toplulaştırma çalışmaları ile arazi parçalılığı ve mülkiyetle ilgili problemler giderilmekte, bunun yanı sıra sosyal ve ekonomik getirisi büyük olmaktadır. Toplulaştırma çalışmaları belirli bir iş planı ve süre içerisinde tamamlanması gereken çalışmalardır. Davalar ise bazı hallerde uzun süre veya yıllar almakta olup, bu durum uygulayıcı kuruluşun iş programlarını ve ödeneklerle ilgili harcamaları aksatabilmektedir. Maddede yapılan düzenleme ile Mahkemelerce verilecek kararların proje bütünlüğü içinde uygulanması, mülkiyet hakkı da gözetilerek kamu faaliyetinin aksatılmadan sürdürülmesi temin edilecektir. amaçlanmıştır.

Madde 3 - Bu maddede yapılan düzenleme ile çiftçilerin kredi imkanlarından daha fazla ve kolayca yararlanmaları amacıyla, ipoteklerin sadece kamu bankalarınca değil diğer ticari bankalarca da yapılabilmesi hususu temin edilecektir. İpoteklerin çözülmesi esnasında ipoteğin uygulayıcı kuruluş tarafından alacaklıya ödenmesi hususu yeniden düzenlenerek kamuya getirdiği yükün önüne geçilmiş olacaktır.

Madde 4 - Yürürlük maddesidir.

Madde 5 - Yürütme maddesidir.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

Esas No.: 2/765

5/11/2010

Karar No.: 31

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Karaman Milletvekili Mevlüt Akgün'ün; 2/765 esas numaralı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Başkanlıkça 27.10.2010 tarihinde esas olarak Komisyonumuza, tali olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir. 2/765 esas numaralı Teklif, Komisyonumuzun 4.11.2010 tarihinde yaptığı 30 uncu toplantısında, Hükümeti temsilen Tarım ve Köyişleri Bakanlığı temsilcileri ile Adalet, Maliye, Bayındırlık ve İskan bakanlıkları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Teklif ile, 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun uygulamalarında karşılaşılan sorunları gidermek amacıyla kamulaştırma ve toplulaştırma ile ilgili düzenlemeler yapılmaktadır.

Komisyonumuzda Teklifin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Toplulaştırma çalışmaları ile arazi parçalılığı ve mülkiyetle ilgili meselelerin giderildiği, toplulaştırmanın bunun yanında sosyal ve ekonomik açıdan getirisi olduğu,

- Günümüz şartlarında parçalanmış arazilerin çokluğu neticesinde artan ihtiyaca paralel bir şekilde yapılan toplulaştırma hizmetlerinde yaşanan sorunlara çözüm getirilmesinin gerekliliği,

- Tarımsal işletme büyüklüklerinin dünya ölçeklerine çıkarılabilmesi için toplulaştırma uygulamasının önemi,

- Arazi toplulaştırması çalışmalarının büyük bir hızla devam ettirildiği,

- Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunun yürürlüğe girdiği 22.11.1984 tarihinden bugüne kadarki uygulamada birtakım sorunlarla karşılaşıldığı,

- Teklif ile uygulamanın amacına uygun olarak yürümesini sağlamak, ortaya çıkan sorunlara çözüm bulmak ve çalışmalardaki verimliliği artırmanın amaçlandığı,

- Belli miktarı aşan arazilerin kamulaştırılmasının zorunlu olmasının devlete mali açıdan yük getirdiği gibi işletme ölçeğinin büyümesine de engel olduğu için, Teklif ile kamulaştırmanın zorunlu olmaktan çıkarıldığı,

- Çiftçilerin kredi imkanlarından daha kolay yararlanabilmelerinin amaçlandığı,

- Toplulaştırılan arazilerin kamu ve özel tüm bankalara ipotek ettirilebilmesinin ihtiyaç haline geldiği,

- Daha sonraki çalışmalarda, Teklifteki değişikliklere paralel olarak daha kapsamlı çalışmalar yapılmasının gereği,

- Tarımda kalkınma gerçekleşmeden ülke kalkınmasının gerçekleşmeyeceği,

İfade edilmiştir.

Geneli üzerindeki görüşmeler sonrasında Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenmiş ve maddelere geçilmiştir. Teklifin;

- Çerçeve 1 inci maddesi aynen,

- Çerçeve 2 nci maddesi ile değiştirilen 3083 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasına "kırsal alanda su temini ve kullanılmış suların uzaklaştırılması hizmetleri" ibaresi de eklenmek suretiyle değiştirilerek,

- Çerçeve 3 üncü maddesi aynen,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 4 üncü ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuz üyelerinden Gaziantep Milletvekili Özlem MÜFTÜOĞLU'nun Komisyon raporu üzerine özel sözcü olarak atanması Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Nuri Uslu</i>	<i>Özlem Müftüoğlu</i>
Adıyaman	Uşak	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ertekin Çolak</i>	<i>Ahmet Ertürk</i>	<i>Mehmet Erdem</i>
Artvin	Aydın	Aydın
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Koyuncu</i>	<i>Ali İhsan Merdanoğlu</i>	<i>Orhan Karasayar</i>
Bursa	Diyarbakır	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>İbrahim Yiğit</i>	<i>Abdullah Çetinkaya</i>	<i>Özkan Öksüz</i>
İstanbul	Konya	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Abdurrahman Müfit Yetkin</i>	<i>Zülfükar İzol</i>	<i>Ramazan Kerim Özkan</i>
Şanlıurfa	Şanlıurfa	Burdur
Üye	Üye	Üye
<i>Vahap Seçer</i>	<i>Zeki Ertugay</i>	<i>Mehmet Serdaroğlu</i>
Mersin	Erzurum	Kastamonu
	Üye	
	İbrahim Binici	
	Şanlıurfa	
	(İmzada bulunamadı)	

KARAMAN MİLLETVEKİLİ
MEVLÜT AKGÜN'ÜN TEKLİFİ

**SULAMA ALANLARINDA ARAZİ DÜZEN-
LENMESİNE DAİR TARIM REFORMU
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - (1) 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları sırasıyla aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Uygulama alanlarında, bu Kanunun amacını gerçekleştirmek için ilgili kuruluşça bağ, bahçe ve ağaçlık arazi ve örnek işletmeler hariç, gerçek kişilerle özel hukuk tüzelkişilerine ait tarım topraklarından o bölge için tespit edilen dağıtım normunun on katını aşan kısmı ile varsa üzerindeki tarımsal yapı ve tesisler kamulaştırılabilir. Bu suretle yapılacak kamulaştırmalarda Devletçe sulanan arazi sulu arazi sayılır."

"Sahibine bırakılacak topraklar, bölgenin özellikleri dikkate alınarak Bakanlar Kurulunca belirlenir."

MADDE 2 - (1) 3083 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri

MADDE 6 - Bu Kanunda belirtilen amaçları gerçekleştirmek üzere uygulama alanlarında ilgili kuruluşça, isteğe bağlı veya maliklerin muvafakatı aranmaksızın arazi toplulaştırılması yapılabilir.

İsteğe bağlı olanlara öncelik vermek kaydıyla arazi toplulaştırmasını teşvik için ilgili kuruluşça arazi genişletmek gibi destekleyici tedbirler alınabilir.

Toplulaştırma alanlarında gerçek kişilerle kamu ve özel hukuk tüzel kişilerine ait araziden projenin özelliğine göre, yol ve kanal gibi kamunun ortak kullanacağı yerler için % 10'a kadar katılım payı kesilir. Toplulaştırma nedeniyle kapanan yollarla, yol fazlalıkları da

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**SULAMA ALANLARINDA ARAZİ DÜZEN-
LENMESİNE DAİR TARIM REFORMU
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) 3083 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri

MADDE 6- Bu Kanunda belirtilen amaçları gerçekleştirmek üzere uygulama alanlarında ilgili kuruluşça, isteğe bağlı veya maliklerin muvafakatı aranmaksızın arazi toplulaştırılması yapılabilir.

İsteğe bağlı olanlara öncelik vermek kaydıyla arazi toplulaştırmasını teşvik için ilgili kuruluşça arazi genişletmek gibi destekleyici tedbirler alınabilir.

Toplulaştırma alanlarında gerçek kişilerle kamu ve özel hukuk tüzel kişilerine ait araziden projenin özelliğine göre, yol ve kanal gibi kamunun ortak kullanacağı yerler için % 10'a kadar katılım payı kesilir. Toplulaştırma nedeniyle kapanan yollarla, yol fazlalıkları da

(Karaman Milletvekili
Mevlüt Akgün'ün Teklifi)

aynı amaç için kullanılır. Katılım payı için herhangi bir bedel ödenmez. Ancak, katılım payı dışında kesilen arazi, öncelikle varsa eşdeğer Hazine arazisinden karşılanır. Yoksa, kesilen arazi için kamulaştırma işlemi yapılır.

Toplulaştırma sonunda dağıtılan veya sahibine bırakılan tarım arazisi malikleri adına, geriye kalan arazi ise Hazine adına uygulayıcı kuruluşun talebi ile tapuya tescil edilir. Malikleri adına tescil edilen arazi bu Kanun Hükümleri dışında o bölge için tespit edilen dağıtım normundan daha küçük parçalara rızaen veya hükmen taksim edilemez ve ifraz işlemlerine konu olamaz. Bu husus tapu siciline şerh edilir.

Toprak ve su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi, arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri ile birlikte planlanır. Tarla içi geliştirme hizmetleri; tarla yolları ve sanat yapıları, açık ve kapalı drenaj, sulama tesisleri, kimyasal maddeler kullanılarak arazi ıslahı, toprak muhafazası ve dere yatağı ıslahı gibi faaliyetleri kapsar.

Ortak kullanım alanları olarak planlanan alanlarda toplulaştırma çalışmaları süresince tarımsal faaliyetlerde bulunmak ilgili kuruluşun iznine bağlıdır.

Toplulaştırmada kanal ve yol gibi kamunun ortak kullanacağı alanlar olarak planlanan yerlerdeki mütemmim cüzlerin karşılığı ile çiftçiye yeni parseller teslim edilene kadar doğabilecek gelir kayıpları uygulayıcı kuruluşça karşılanır.

Toplulaştırma esas ve usulleri ile toprağın derecelendirilmesi ile tarla içi geliştirme hizmetlerinin nasıl yapılacağı yönetmelikte belirtilir."

MADDE 3 - (1) 3083 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları sırasıyla aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

aynı amaç için kullanılır. Katılım payı için herhangi bir bedel ödenmez. Ancak, katılım payı dışında kesilen arazi, öncelikle varsa eşdeğer Hazine arazisinden karşılanır. Yoksa, kesilen arazi için kamulaştırma işlemi yapılır.

Toplulaştırma sonunda dağıtılan veya sahibine bırakılan tarım arazisi malikleri adına, geriye kalan arazi ise Hazine adına uygulayıcı kuruluşun talebi ile tapuya tescil edilir. Malikleri adına tescil edilen arazi bu Kanun hükümleri dışında o bölge için tespit edilen dağıtım normundan daha küçük parçalara rızaen veya hükmen taksim edilemez ve ifraz işlemlerine konu olamaz. Bu husus tapu siciline şerh edilir.

Toprak ve su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi, kırsal alanda su temini ve kullanılmış suların uzaklaştırılması hizmetleri, arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri ile birlikte planlanır. Tarla içi geliştirme hizmetleri; tarla yolları ve sanat yapıları, açık ve kapalı drenaj, sulama tesisleri, kimyasal maddeler kullanılarak arazi ıslahı, toprak muhafazası ve dere yatağı ıslahı gibi faaliyetleri kapsar.

Ortak kullanım alanları olarak planlanan alanlarda toplulaştırma çalışmaları süresince tarımsal faaliyetlerde bulunmak ilgili kuruluşun iznine bağlıdır.

Toplulaştırmada kanal ve yol gibi kamunun ortak kullanacağı alanlar olarak planlanan yerlerdeki mütemmim cüzlerin karşılığı ile çiftçiye yeni parseller teslim edilene kadar doğabilecek gelir kayıpları uygulayıcı kuruluşça karşılanır.

Toplulaştırma esas ve usulleri ile toprağın derecelendirilmesi ile tarla içi geliştirme hizmetlerinin nasıl yapılacağı yönetmelikte belirtilir."

MADDE 3- Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Karaman Milletvekili
Mevlüt Akgün'ün Teklifi)

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

"Yukarıda belirtilen süre içinde, bu gibi arazi Tarım Kredi Kooperatifleri ve bankalara ipotek edilebilir.

Bu kısıtlama süresi içerisinde ipoteğin paraya çevrilmesi gerektiğinde ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla yapılan takipte düzenlenecek kıymet takdir raporu uygulayıcı kuruluşa tebliğ edilir. Uygulayıcı kuruluşun bu rapora itiraz ve dava hakkı vardır. Kesinleşen kıymet takdir raporuna göre tespit edilmiş bedeli, bu Kanun hükümlerine göre uygulayıcı kuruluş tarafından uygun görülmesi halinde ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla takip dosyasına ödenerek arazinin Hazine mülkiyetine geçirilmesi sağlanır. Ancak uygulayıcı kuruluş tarafından ihtiyaç duyulmaması halinde, arazinin satışına izin verilebilir. Buna ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 4 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4- Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5- Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

